

Léleknemesítő zene

A Pásztói Miklós Alapfokú Művészetoktatási Intézmény október elsején hagyományos koncerttel emlékezett a zene világnapjára. A megjelent vendégeket Korbuly Klára igazgató asszony köszöntötte. Vízi Dávid – az Országos Zeneiskolai Zongoraverseny I. helyezette – Beethoven: G-dúr Sonata III. tételének zongorájátékát adta elő. Bolyki Blanka – a Regionális Csellóverseny I. helyezette – Vecsey: Valse triste című művét szólaltatta meg. Meghívott vendégként a Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskola rézfúvós zenekara játszott Händel-, Erkel-, Weiner-, Webber-műveket Sztán István karnagy vezetésével.

Ünnepi köszöntőt mondott Korbuly Klára:

„Szeretettel köszöntök minden kedves vendéget ezen a világszerte muzsikával ünnepelet napon. Ma utcákon, tereken, aluljárókban, iskolai folyosókon – tehát olyan közegekben is zene hangzott fel, ahol ez egyébként nem mindennapos, sőt különös. Egy hangversenyteremben ez megszokott, sőt elvárás történet, de egy villamoson vagy egy iskola folyosóján mégsem gyakori. Ha meg is történik egy szürke hétköznapon, ez inkább rendbontásszámba megy, semmint ünneplésként értékelnék a járókelők vagy a tanárok. Néhány napja egy budapesti gimnázium épületében járva (ahol gyerekeim tanulnak) minden emeleten a diákok által készített felhívó plakátokat láttam. Már napokkal előbb invitálták iskolatársaikat, hogy október 1-jén, azaz a mai napon – lévén ez a zene világnapja – minden szünetben gyűljenek össze az épület aulájában egy kis muzsikálásra. [...]

Bevallom, nagy örömmel töltött el, hogy ezek a gyerekek, kis- és nagykamaszok fontosnak tartják, magukénak érzik ezt a Yehudi Menuhin kezdeményezésére 1975 óta világszerte ünneppé nyilvánított napot. Önálló kezdeményezésként, saját ízlésük, ötleteik, kedvük szerint megünneplik ezt a napot. Eszközként használják a zenét, a maguk és mások szórakoztatására, hogy jól érezzék magukat, örömeiket leljék benne, közösségi életet éljenek, ahogy ez egyik célja is a zenének. Számos más szerepet is betölt életünkben. A zene az emberek sokszínű érzelmeinek legkifejezőbb eszköze. Nemcsak örömeinket – esetenként féktelen jókedvünket –, de bánatunkat, fájdalomunkat, szomorúságunkat, gyászunkat is képes megjeleníteni kifogyhatatlan eszköztárával. Azt hiszem, magyar nyelvünk szókincsének árnyalt tárházában sem találunk olyan érzelmet kifejező szót, aminek bemutatására ne találjunk példát a zeneirodalomban. A zenében éppen az a csodálatos, hogy képes még a szavakkal ki nem fejezhető (vagy legalábbis nehezen szavakba önthető) dolgokat is az emberek számára érezhetővé tenni. Nem érthetővé, de érezhetővé. Hogy ez a varázslat hogyan történik, azt régóta próbálják megfejteni. [...]

Koncerteken, hangversenyeken szintén ez a jó értelemben vett varázslat a célja a mu-

zikusoknak. Elvárásolni a közönséget. Kis időre kiszakítani napi teendőinek robotjából, felrznai az érzelmeiket, akár kis indulatra készítve vagy éppen mélységes békébe, esetleg szárnyaló boldogságba vezetve őket. Ennek a lélektani folyamatnak a mikéntjét

kutatják orvosok és pszichológusok – számos tudományos felfedezésre jutva nap mint nap, de megfejteni a maga teljes valóságában nem tudják. A hatás létrejöttének kémiai, biokémiai folyamatairól egyre többet tudnak. A zene pozitív hatásainak, eredményeinek számosságát szaporítják újabbra és újabbakra találva. Felfedezéseket tesznek a zeneterápia területének bővülő körében. Mindez csak rejtvényfejtés, a megtapasztalt hatások boncolgatása. A hétköznapi halandók számára nem ezek a tudományos, szakmai vizsgálódások a fontosak, hanem a zene saját bőrünkön, szívünkben megtapasztalt hatása.

A mögöttünk lévő évszázadoknak (sőt évezredeknek) köszönhetően a zenei választék egyre bővült és bővül ma is. A lehetőségek száma kifogyhatatlan. Az emberek zenei ízlése nagyon különböző lehet. Komoly- vagy könnyűzene, azok ezernyi válfájával. Dzsessz vagy operett, népzene vagy kórusmuzsika, musical vagy pop, szimfonikus- vagy rockzene. Sorolhatnám napestig. A zenei ízlés változó korosztályonként, közösségenként, társadalmi csoportonként, sőt egy-egy ember életében is. A komolyzene elkötelezett kedvelőinek is vannak korszakai, amikor bizonyos szerzőkben, vagy műfajokban jobban elmélyülnek. Aztán ahogyan a méhecske virágról virágra szállva keresi a legnemesebb nektárt, úgy a zenebarátok is másik, új kedvencet találva maguknak egy darabig másért rajonganak. Az operarajongó egyszer csak vonósnégyeseket kezd hallgatni, a Wagner-imádó elmélyül Bach fűgáiban, vagy a reneszánsz dallamok felé fordul. A fiatalok is egyik nap még System együttest hallgatnak éjjel-nappal, majd Lady Gaga a kedvenc, aztán következik egy újabb aktuális sztár.

Bizonyos tekintetben jól van ez így. Kodály mára sajnos közhellyé lett mondatával »Legyen a zene mindenkié« arra gondolt, hogy a zeneoktatás által válhasson minden gyermek zeneértő felnőtté – aki meg tudja különböztetni az ocsút a búzától. Vagyis a lelkünk épülését szolgáló zene szeretete váljon természetes igénygyé. A zenetanulás által alakuljon ki egy olyan zenei ízlés, melyre támaszkodva tudjuk a jó zenét választani, képessé váljunk azt élvezni. Mégis, a zenei hangok, formák sokszínűsége valamilyen módon mindenkihez utat talál. S reméljük, hogy előbb vagy utóbb »minden út Rómába vezet«. Vagyis a zene léleknemesítő működése érvényre jut minden emberi szívben."

A Faluház nagytermében ebben az örömteli élményben lehetett része mindazoknak, akik elmentek meghallgatni a zene világnapján felcsendülő muzsikát.